

MŪSŲ Lietuva

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR.\$ 2,00

NR: 186 (3)

SÃO PAULO — BRASIL — 1953 M. SAUSIO MĖN. — JANEIRO 17 D.

VI METAI

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga 1952-jų Metų Svarbesnieji Pasaulio Įvykiai.

— J.A.V. krašto apsaugos sekretorius Robert Lovett pareiškė spaudos atstovams, jog tarptautinės padėties įtempimas nesumažėjo, palyginus su padėtimi prieš tris metus, ir jog dar yra labai anksti galvoti apie poilsį.

— J.A.V. prezidentas Trumanas patiekė kongresui svarstyti J.A.V. biudžetą 1953 metams. Biudžetas numato apie 80 milijonų dolerių išlaidų, pajamų numatyta apie 8 milijonus dolerių mažiau negu išlaidų. Didesnė pusė numatytų išlaidų yra paskirta karo reikalams. Kad būtų galima susidaryti vaizdą, ką reikš 80 milijonų dolerių, padarykime šį pavyzdį. Skaičiuodami, jog už 2.000 dolerių galima nupirkti vieną naują Chevrolet automobilį, už 80 milijonų būtų galima nupirkti 40 milijonų Chevrolet naujų automobilių. Skaičiuodami toliau, jog vienas automobilis užima apie 5 metrus vietos, jei šiuos visus automobilius išrikiuosime į virtinę, ši virtinė turėtų 200.000 kilometrų ilgio. Turėdami galvoj, jog žemės apskritimas turi apie 30.000 kilometrų, galime padaryti išvadą, jog šiais automobiliais būtų galima apjuosti šešis kartus visą žemės rutulį.

— Bolivijoje įvyko revoliucija, kurią nuslopino be didelių aukų Paz Estensoro valdžia. Sukilimą rengė tam tikra karininkų grupė, ji buvo nukreipta prieš prezidento Paz Estensoro vyriausybės kairiuosius sluoksnius, ypač prieš kasyklų ministrą Lechiu. Pagal Bolivijos politinių emigrantų žinias yra prisibijoma, jog gali įvykti kita revoliucija, kurios rengėjai bus šie kairieji elementai kartu su komunistais prieš visus kitus Paz Estensoro vyriausybės narius.

— Prancūzų generolui De Gaulle buvo padaryta gana komplikauta akies operacija, kuri laimingai pavyko. Po operacijos generolas turės ilgesnį laiką ilsėtis.

— Vakarų Vokietijos federalinės valdžios krašto saugumo ministras Theodor Blank pareiškė spaudos atstovams, kad į naujai organizuojamą vokiečių kariuomenę, kuri bus įjungta į Atlanto pakto Europos kariuomenę, padavė

prašymus 40.000 vokiečių Wehrmachto buvusių karininkų. Iš jų bus išrinkta 22.000 karininkų. Pulkininko ir generolo laipsniai galės būti suteikti tik pačios federalinės valstybės ministrų kabineto atitinkamais nutarimais.

Lėktuvai kainuos apie 30 milijonų kruzeirų ir bus perduoti į tarnybą nuo 1954-ųjų metų.

— Po tik kelių neseniai pakartųjų čekoslovakų visos eilės

Viename Korejos aerodrome prezidentas Eisenhower atsiskina Pietų Korejos generolą Song Yan Chan. Prez. Eisenhoweris lankė lėktuvais ir džypukais.

USIS.

— Kanadoje buvo pakarta trečioji nusikaltėlė Marguerite Pitre, kuri kartu su kitais dviem nusikaltėliais padėjo bombą viename lėktuve, kuris po sprogimo krito užušušdamas 23 keleivius. Šio nusikaltimo vyriausioji galva Albert Guay norėjo nusikratyti savo žmonos ir vesti meilužę, o beto dar gauti žmonos gyvybės draudimo premiją, jis išdėstė savo planus Quebeco laikrodininkui Genereux, kuris yra Margariteros brolis. Laikrodininkas pagamino bombą, jo sesuo nunešė bombos pakietą į lėktuvą. Guay žmona tikrai paėmė šį lėktuvą, vykdamą į kurią tai kelionę, ir žuvo kartu su visais keleiviais. Nusikaltimas buvo meistriskai įvykdytas, bet Kanados policijai pavyko išaiškinti visą istoriją, ir jau visi trys nusikaltėliai nuėjo į kartuves.

— Brasilijos lėktuvų kompanija Panair do Brasil užbaigė derybas su su anglų firma de Havilland užpirti tam tikrą kiekį Comet lėktuvų, kurie yra varomi raketinių stumties varyklių ir skrenda virš 800 kilometrų per valandą.

žymių komunistų, daugumoje žydų, pasirodė pirmosios antisemitizmo žinios iš pačios Sovietų S-gos. Maskvos spauda ir radijas paskelbė sensacingas žinias, jog žymūs komunistų vadai Ždanovas ir Ščerbokovas, mirę laikotarpįje pastarųjų kelių metų, yra buvę nužudyti. Šiuos nužudymus įvykdę garsūs sovietų daktarai, taipgi daugumoje žydai, kurie jau yra suimti iš viso 9 asmenys. Jie visi jau «prisipažinę», jog «nugudę» tuos abu žymius komunistus pagal Anglijos, JAV spionazo įsakymus. Šie daktarai turėjo numatę dar ir daugiau aukų, svarbių sovietų asmenų, bet budri enkavedistų akis su sekusi šiuos niekšiškus planus. Šis naujas Sovietų išradimas pateisinti žydų žudymus sukėlė pasaulio spaudoje daug atgarsio, ypač pačių žydų tarpe.

— Japonijos valdžia įteikė ultimatyvinio pobūdžio notą Sovietų vyriausybei, kurioje reikalaujama, kad ateityje sovietai lėktuvai daugiau nepažeistų Japonijos teritorijos žemių. Japonų užsienių reikalų ministerijos tarnautojas pareiškė, jog amerikiečių karo lėktuvai, kurie dabar neša Japonijos oro apsaugą, puls rusų lėktuvus, jeigu jie pasirodytų ant Japonijos oro erdvės.

— Jugoslavijos katalikų bažnyčios Galva, dabar kardinolu paskirtas, arkivyskupas Stepinac pareiškė jį aplankiusiam «Associated Press» telegramų agentūros atstovui, jog

Spalių mėnesį įvyksta Japonijos parlamento rinkimai, per kuriuos komunistų partija, tvirėjusi ankstyvesniame parlamente nemažą reikšmę, visiškai pralaimi rinkimus, neišrinkdama nei vieno kandidato. Anglija išprogdina pirmąją savo atominę bombą netoli nuo Australijos kranto besirandančiose bantebello salose. Maskvoje įvyksta 19-asis komunistų partijos kongresas. UNO Korejos paliaubų komisijos pirmininkas nutaria nutraukti neribotam laikui Korejos karo paliaubų pasitarimus su komunistais dėl pri-

bažnyčia nenusilenks maršalo Tito įsakymams. Bažnyčia norinti sueti į gerus santykius su valdžia, bet tik gera valia ir ne prievarta.

— Romoje šventųjų Apeigų kolegijoje buvo iškilmingai paskelbti naujieji 24 kardinolai. Tokiu būdu kardinolų kolegija vėl turi 70 asmenų. Šis skaičius sudaro normalią kolegijos sudėtį.

— Kardinolų kolegija neatvyko du kardinolai Stepinac iš Jugoslavijos ir Wyszinski iš Lenkijos. Kardinolų konsistorijos metu šventas tėvas pasakė kalbą, kurioje dramatiškais žodžiais paminėjo šiuos du bažnyčios kunigaikščius.

Brazilijoje

«Jeepų» fabrikas São Paulyje.

Steigiamas São Paulyje naujas automobilių fabrikas, kuris gamins šio karo metu pagarsėjusius jepus. Fabriką steigia amerikiečių kompanija Willys Overland. Fabrikas pradės veikti kovo mėnesį ir montuos iš pradžių po 40 automobilių per dieną.

Naujas Banco do Brasil prezidentas.

Valstybės prezidentas Getulio Vargas priėmė Banco do Brasil prezidento Ricardo Jafet atsistatydinimo prašymą. Ricardo Jafet yra žinomas São Paulo industrialas. Yra manoma, jog viena iš atsistatydinimo priežasčių, yra buvę Ricardo Jafet nesupratimai su finansų ministru Horacio Laferri dėl banko nuosavybės besirandančių medvilnės išteklių pardavimo politikos.

São Paulo gubernatorius Pernambuke.

São gubernatorius Lucas Nogueira Garcez buvo išvykęs į oficialaus vizito į Pernambuko valstybę, kur buvo iškilmingai sutiktas. Grįžęs gubernatorius išvyko į Bertio gą, kur dabar praleidžia atostogas.

verstinio karo belaisvių repatriacijos, kuriuos nepripažįsta UNO valstybės prieš Maskvos užsispyrimą išgauti prievartą visus karo belaisvius, kad juos galėtų sulikviduoti. Baigiantis Maskvoje Komunistų partijos kongresui. Stalinas pasako užbaigiamąją kalbą, kurioje kviečia vakarų valstybių komunistų partijas, ypač Prancūzijos ir Italijos, kad «pagelbėtų» Sovietų S-gai, kovojant prieš savo kraštų valdžias. Anglijos valdomoje Afrikoje Kenijos Kolonijoje prasideda čia buvusių slaptos organizacijos «Mau Mau» teroristiniai žudynių veiksmai prieš baltuosius kolonijos gyventojus. Persijos ministras pirmininkas Nossas degkas nutraukia diplomatinis santykius su Anglija. UNO visuotiniame susirinkime Sovietų atstovas Višinskis pareiškia, jog Korejoje taika tik tada bus galima, kai UNO valstybės pripažins prievartinio karo belaisvių repatriacijos principą, pagal kurį reikėtų prievarta išduoti sovietų budeliams apie 15.000 kiniečių ir 45.000 korejiečių, kurie atsiskakė nuo komunizmo.

— Lapkričio mėnesį generolas Eisenhoweris išrenkamas JAV prezidentu. Už Eisenhowerį balsavo 32 milijonai amerikiečių. Šis balsų skaičius yra didžiausias Amerikos istorijoje, paduotas už bet kurį išrinktą prezidentą. Čekoslovakijos sovietinėje sostinėje Pragoje pradamas teismas prieš buvusį partijos generalinį sekretorių Rudolf Slanskį (Zalcmaną), buvusį užsienių reikalų ministrą Clementis ir dar 11 kitų žymių komunistų veikėjų, iš kurių didžioji dalis yra žydai, kurie yra kalti nami sionizmo nusikaltimais. Slanskis, vienas iš didžiausių Čekoslovakijos korikų, yra kartu su kitais pats pakariamamas sename Pragos Pankroco kalėjime. Popiežius paskiria visą eilę naujų kardinolų jų tarpe dar vieną naują Brazilijos kardinolą Bakijos arkivyskupą. Kardinolų kolegija vėl pasiekia normalų narių skaičių - 70 kardinolų.

— Gruodžio mėnesį atvyksta į Korejos frontą naujasis Amerikos prezidentas Eisenhoweris, pildydamas savo rinkiminės kampanijos metu padarytą pažadą — aplankyti Koreją. Prancūzijoje krinta Pinay valdžia, išsilaukusi be maž ko ištisus metus, t.y., gana ilgą laiką palyginus su kitų ministerių kabinetais. Anglijos ministras pirmininkas Churchillis išvyksta «Queen Mary» laivu į JAV. kur tarsis su Eisenhoweriu. Svarbiausi pasitarimai, kurie yra visai slapti, turės liesti Korejos karo praplėtimo klausimą.

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampus Praça da Sé) Fone: 35-8240 ir 32-0064

RAUDONOJI ARMİJA.

Sovietų ginkluotąsias pajėgas vieni pervertina, kiti nepakankamai įvertina. Kremlius, savaime aišku, stengiasi raudonosios armijos tikrąjį pajėgumą apgauti paslaptinumo šydu. Vis dėlto įvairiais keliais į Vakarus prasis kverbia žinios apie Sovietų pajėgų stipriąsias ir silpnąsias puses; reikia manyti, Vakarų valstybių kariniai štabai apie tai yra geriau informuoti, negu tai gali būti vešai skelbiama.

Sovietų politinis tikslas, anot jų, yra užvaldyti pasaulį bet kokiomis smurto priemonėmis: revoliucijomis, sukilimais, pilietiniais karais, intervencijomis, ultimatumais ir, pagaliau, stambesnio masto karais. Politinį agresingumą atitinka ir karinis. Sovietinė armija ruošiamas specialiam tikslui — sunaikinti nekomunistinį pasaulį ir įkurdinti vi same žemės rutulyje komunistinę diktatūrą. Tai doktrina, savaime aišku, yra pajungta ir visa Sovietų ūkio politika. Sovietų Sąjungos ūkinis ir karinis pajėgumas suderinus su Vakarų kraštais, ypač tngai su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, yra palyginami žemas. Dėl tos priežasties Sovietai pastarojo karo metu nesirėmė kokiomis nors efektyvėmis technikos priemonėmis ar naujenybėmis, o pirmoje eilėje savo milžiniškų žmonių išteklių eksplotavimą. Bolševikų vadai žmogaus gyvybę brangino labai menkai. Šarvuotis, lėktuvas, patranka, net ir paprastas šautuvas Sovietų armijoje turėjo didesnę vertę negu žmogus. Pastarasis karas aiškiai parodė, kokia aukštą žmonių gyvybių kaina Sovietų vadovybė siekia savo karių tikslų.

Karinis išlavimas kovon siunčiamų raudonarmiečių didžia dalimi buvo visai nepakankamas. Raudonarmiečiai dažniausiai kentė badą. Poulimų išdavos — Sovietų armijos turėdavo tokių didelių nuostolių, jog divizijos jau po kelių mėnesių sunykdavo ligi 20-25% savo pirmąsias sudė

ties. Dažnai į kovą buvo siunčiamos šaulių kuopos, kuriose likę vos tik po 15-20 vyrų. Sovietų karinė medicina laikėsi dėsni, kad sužeistieji kuo greičiausiai turi būti siunčiami atgal į frontą. Tuo tarpu karininkai, susimėtę į savo kastas, vengdavo statyti savo gyvybę į pavojų. Kritiškas kaus kautynių momentais vada pasišalindavo ir palikdavo dalinius savam likimui.

Totalistinė valdymo sistema sukliudė Sovietams karo metu išvystyti mokslinius tyrimus ir tinkamai mobilizuoti mokslinį potencialą — Stigo ir techninių priemonių atradimams ir išradimams išnaudoti. Stalininė diktatūra sugebėjo įkurti tik vyr. gynybos komitetą su neapbrėžtais įgaliojimais. Komitetas mobilizavo visus medžiaginius ir žmonių išteklius paprastų ir net jau pasenusių ginklų gamybai. Drausmė buvo palaikoma beataidriškais smurto priemonėmis.

Antrojo karo metu Sovietų Sąjungoje buvo mobilizuota netoli 28 milijonai vyrų. Iš jų 8 milijonai žuvo, 12 mil. buvo sužeisti ir didžia dalimi iko invalidai, apie 4 mil. pateko į nelaisvę.

Sovietų agresingoji karo politika ir dabar, kaip ir anksčiau, remiasi milžiniškais žmonių ištekliais. Sovietų vyriausybė turi realiai atsižvelgti į žemą ūkinį ir techninį lygį, todėl laiko dideles sausumos pajėgas, lygiagrečiai išvystydama pagal išgales toli veikiančias oro ir jūros pajėgas.

Komunistinis režimas nesudaro nei kariams, nei karininkams pakenčiamų medžiaginių gyvenimo sąlygų. Jokiam tarnybos laipsniui neleidžiama laisvai pasisakyti. Karininkams draudžiama reikšti bet kokią asmeninę iniciatyvą. Stalininė diktatūra auklėja ir eilinius, ir karininkiją aklaipaklusti partijos vadovybei be jokio prieštaravimo. Kad kariai neturėtų nė laiko apie savo reikalus pagalvoti, visą jų dieną, nuo ryto 6 valandos ligi 23 val. vakaro, yra griež

tai suskirstyta.

Politinis mokymas prasideda jau iš pat ryto, o kas vakaras ištisos dvi valandos tenka «masiniam politiniam darbui». Net per pertraukas kariaams atitinkamų agitatorių skaitomi komunistiniai laikraščiai. Karys neturi nė minutės laiko ramiai pagalvoti, susimąstyti. Visą laiką jam primenamas jo vaidmuo valstybėje.

Sovietinis karys bemaž niekad neišleidžiamas iš kareivinių, nebent tik grupėmis, ri-

Rytinės Vokiėtijos raudonarmiečiai auklėjami vokiečiams priešiška dvasia, nors sovietinė propaganda veidmainingai kalba apie Staliną, kaip «geriausią vokiečių tautos draugą». Už savavališką pasišalinimą iš kareivinių ir pasivaiškšiojimą raudonarmietis baudžiamas daugeliu metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Sovietų armijoje didelę problema sudaro noras pakelti karininkų vardą. Pereitojo karo korpo prestižas yra labai menkas. Priežastis — ne

reigūnų polit. vadovų institucijos kariuomenėje nėra panaikinus. Partinių veiksmų priežiūra neigiamai atsiliepią karininkiją ir armijos «elitą». Atmijęs sptosios tarnybos pareigūnai (SMERŠ), nors patys kartais turėtų tik mažą tarnybos laipsnį, ir aukšto laipsnio karininkams įvaro nuolatines baimės.

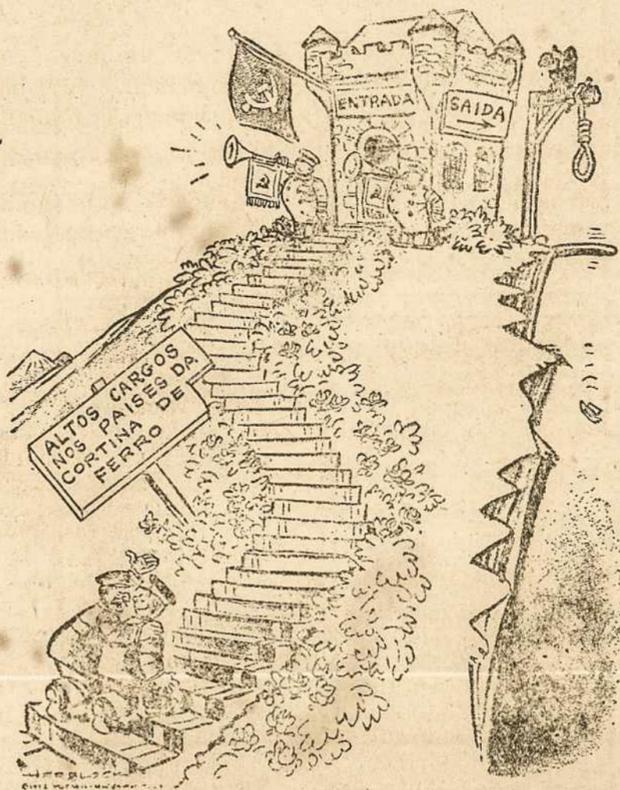
Toliau būdinga, kad pastarojo karo metu net armijų ir frontų ruožu vada neturėjo įgaliojimų daryti savarakiškus sprendimus ir juos vykdyti. Kiekviena armija ir kiekvienas fronto ruožas turėjo vad. «karo tarnybas», susidedančias iš trijų asmenų: vado, jo padėjėjo politiniams reikalams ir vieno pareigūno užfrontės reikalams, kuris buvo laikomas taip pat politiniu karininku. Tad kiekvienas vado sprendimas pirmiau turėjo būti aptartas tos karo tarnybos posėdyje.

Medžiaginė sovietinio kari ninko padėtis 1947 m. buvo šiek tiek pagerinta. Be algos jam buvo pradėta mokėti dar priedai pagal užimamą laipsnį. Bet ir tos priemonės nera tokios, jog sovietinių karininkų aprūpinimą būtų galima lyginti su Vakarų karininkų aprūpinimu. Sovietų generolai naudojami eile privilegijų. bet ir jie yra visiškai polit. vadovų saugumo ministerijos priežiūroje. Ir sovietinis generolas gyvena nuolatinėje baimėje dėl savo karjeros ir savo gyvybės.

Be medžiaginio, svarbų kiekvienai armijai veiksnį sudaro psichologinis tiek gyventojų, tiek karių nusiteikimas. Vienas veikia į kita. Nors komunistinė propaganda kalba apie aukštą politinį moralinį sovietų armijos lygį, ištikimybę sovietinei idėjai ir Stalinui, bet nuslepia faktą, kad toji ištikimybė jau kartą, būtent 1941/42 metais, buvo gerokai sukrėsta. Visi atmena anų metų įvykius ir sovietinių karių bei karininkų — net generolų — nenorą kariauti už Sovietų režimą. Niekad stalininė diktatūra nebuvo tiek arti savo sugrūvimo, kaip tada. Tik dėka įvairių aplinkybių pavy

(Pabaiga 3 pusl.)

E E PRATICAMENTE UM CARGO VITALICIO

REPRODUZIDO DO JORNAL MATUTINO "THE WASHINGTON POST" DE WASHINGTON, D.C., E.U.A.

Komunisto pelitiko karjera Sovietų Rusijoje. Iškilimas yra iškilmingas ir linksmas, draugiškas; kritimas (dešinė) tamsus ir žiaurus — baigia gyvenimą kartuvesė.

USIS.

kiuotėje. Sovietų okupacinių dalinių drausmė yra dargriežtesnė. Čia kareivinės yra tikri kalėjimai. Kariai nuo gyventojų esti visiškai izoliuoti. Jiems neįmanoma susipažinti su vakarinių kraštų gyvenimu. Dar ligi šių dienų

pakankamas karinis išlavimas ir karininkų bendro išlavinimo stoka. Partiniuose raliuose eiliniai kariai gali savo vadų elgesį ir įsakymus viešai kritikuoti. Kas svarbiausia. Kas svarbiausia, Sovietų vyriausybė partinių pa

Trijų Karalių legenda

Nelė Mazalaite

— Dabar ateina galas ir mūsų namams, — galvojo senasis ūkininkas, ir nusigando patsai savo minties, nes iki šiolei jis nebuvo prileidęs prieš savęs nusiminimo ir nei savo galvoje, nei žodžiuose su svetimais, jis neištarė tai, ką nūnai pagalvojo. Ne, niekada jis nebuvo pasidavęs, nors amžiumi pats seniausias iš visos savo gimnės, nors po jo akimis ištirpo jo gausi šeimyna: kiekviena ištikusi visą kraštą nelaimė, užkliuvo ir jo namus, tarytum tai buvo jai sustojimas pakelėje. Trėmimai, žudymai ir karas rinko jo sūnus, dukteris ir marčias, jie lasė jo vaikaičius, kaip gėles ir uogas, net jo senoji draugė buvo nuėjusi į kapus, nebepakėlus išmėgini mo meto, o jis išliko.

— Aš guliu kaip didelis akmuo, — sakė jis sau, — aš guliu viduryje kelio kiekvienam, kas išdrįstų ištiesti rankas į mūsų namus, ir nera kitos rankos, kaip Dievo, kuri pakeltų mane. O ar ne tam Jis leidžia man būti tokiu, kad sulaukčiau, kaip Simeonas, atpirkimo valandos,

ir tas, kuris vienintelis iš manų yra saugus svetimoje šalyje, sugrįš palaidoti mane ir į savo rankas pasiims namų raktus.

Ir jis galvojo apie savo sūnus, sūnų nuolatos, ir dėlėi šito jo rankos išliko stiprios, tarytum jaunasis buvo palikęs savąsias senelio delne. Ir, kad nuolat galvojo apie laisvą sugrįžimo dieną, jo širdis ėjo tvirta ir drąsi, lyg jis neturėjo teisės ir laiko senti.

Tačiau prieš kelias dielas drėgnas šaltis įlindo į jo kaulus ir, nors jis stengėsi daugiau negu galėjo, jis turėjo atsigtulti į lovą, ir šita buvo ketvirtoji diena, kai jis karščio. tarpais prarasdamas sąmonę. Ir tai labiausiai didino jo ligą, kad nei miege, nei karščio priepuolyje, jis negalėjo užmiršti, jog visas tas dienas niekas nepašėrė jo gyvulių. Pro sapną jis girdė ėriukus, ir sunkiai traukė do bilus karvėms iš susigulėjusių šalinės irnuo šito darbo jis pabudavo išpiltas prakaitu. Arba staigiai pašokdavo savo lovoje, nes jam atrodė, kad girdi nemelžtų karvių baubi-

ma, ir alkanas šuo staigia, kaip prieš mirtį.

Joks kaimynas neužėjo į jo vienkiemį, nes šiais baisiais laikais žmonės nenoriai išeina iš namų, ir nė vieno samdinio jau iš seno nebuvo čia, o jis pasitikėjo savo rankomis visuose darbuose, bet štai, atėjo valanda, kada negerai yra būti vienam, ir jis nežinojo nieko, kas galėtų jam padėti, nes, galvojo jis nusizeminęs — Viešpats neapleidžia žmogaus, tačiau Jis negali siųsti savo angelų, kad jie tarnautų.

Šitos rytas buvo lengvesnis jam ir jis tikėjosi, jog po pietų galės išeiti į kiemą ir, nors pasiramstydams, atliks apyvoką. Bet, kai jis atsikėlė iš lovos, jis pamatė, kad nebuvo daręs sunkesnio darbo, kaip tai, kad reikėjo apsilvilti kasdienius drabužius, ir tuojuo pastebėjo, jog lengviau jam buvo kadaise išplėsti pilną akmenų dirvoną, paverčiant jį vaisinga dirva, negu dabar pereiti per trobą. Ir taip vos prisikasė jisai prie lango, ir tenai susmuko į krėslą, pavargęs ir visas drebedamas.

Karščiojimo jėga buvo palikus jį, ir dabar jis kiūtojo susitraukęs ir silpnas, kaip vos gimęs kūdikis, tačiau jo

širdis kentėjo labai, jam atrodė, kad jis pats savyje junta savo apleistų gyvulių badą, ir žmogaus vienišumą ir senatvės slėgimą, ir staigiai prisidėjo dar vienas sielvartas, nes jo galva buvo blaiva ir jis galėjo galvoti ir atsiminti, ir jis žinojo, kad šiandien yra Trijų Karalių šventė — Dievas žino, kokio senumo yra tas paprotys — šeimnininkas pereina savo sodybą, ir nuo dar žinės iki seklyčios visas duris atžymi Karalių raidėmis, pašventinta kreida.

Dešimtimis metų jis vaikščiojo su šita išdidžia ir gražia pareiga, pagarbiai nutrindamas dienų apnaikintas raides ir užrašydamas naujas, ir kas bus ši vakarą? Ne, jis negali apleisti to svento papratimo, nes jam dabar atrodė, kad per tokias nepalaimintas duris turi įeiti visiskas žlugimas, ir jis suspaudė kietai savo rankas, lyg suimdams ten visas turimas jėgas, ir atsistojo, bet tuojuo pat sukrūto atgal. Ir dabar jis įsikūlė į palangę ir norėjo apsisverti, tačiau, jis juto, kad jo akys yra tokios senos, jog neturi nė vienos ašaros. Ir jis pagalvojo: — Dabar ateina galas ir mūsų namams. — Aš nenorėčiau matyti teisybės, manė jis,

— argi aš galiu savo noru pratęsti savo amžių, ar galiu tą drobę austi iki tokios valandos, kuomet šaudyklė perims mano vaikaičio pirštai? Ir kas gali pasakyti, kad jis neužuvo kelyje, bėgdamas nuo priešų, kas užtikrins, kad jo nenuveikė paprasta liga, nusi vylimas ar liūdnumas, ar aš žinau, kaip išlaikė jis savo sielą, ir kur galėjo priišti jauną širdį, ir ar jis taip trokšta grįžti, kaip aš sulaukti. O jeigu ir būtų taip — kada, kada gi, Viešpatie, ateis tasai laikas, jeigu pasaulis yra girtas ir nerūpestingas, nes mūsų mirtis jiems neatrodo taip pavojinga, kad jie turėtų apginti mus ir save? Ar nebus pervėlu, juk mes mirštame tiek per dieną, kiek jie per metus, ir mūsų yra maža, ir mūsų žemė patinka priešui. Aš nenorėčiau leisti sau galvoti apie tiesą, bet ji yra, ir yra bailsi: mano sodyba stovi, ma no žemė, dar mano žemė, ir visa šita sritis tebėra nepalaiminta, nes jie šiuo metu dar vargina kitus. Tačiau, kuomet prieš jų planuose mūsų apylinkė, visa žemė bus suvaryta į elgetų pastogę ir ji bus taip apiplėšta ir tokia svetimma, kad jos nepažintų net grįžę mirusieji. Ach, ar begaili kas grįžti į atimtą žemę! Į

(Pabaiga iš 2 pusl.)

ko Stalinui ir ju draugams iš laikyti diktatūrą. Po karo di delis sovietinės armijos narių skaičius liko okupuotose sri tyse, kartu su civiliniais. So vietų pareigūnais. Tuomet so vietiniai žmonės pirmą kartą savo akimis pamatė «kapitalis tinį pasaulį», apie kurį buvo prisiklausę tiek blogo. Jie bu vo liudininkai tokio gyvenimo lygio, kokio jie savo vaizduo tėje niekad nebuvo isivaizda vę ir kurį niekaip nebuvo ga lima sulyginti su savo «socia listinės tėvynės» lygiu. Šimtai tūkstančių laiškų iš okupaci nių nuėjo į Sovietų Sąjungą ir vaizdavo, kas buvo paste bėta Vakaruose. Bet jau 1945 m. vyr. politinės vadovybės buvo susigriebta ir ta laiškų srovė užgniaužta. 1949 m. gruodžio mėnesį išleista karo tarnybos slapta rezoliucija pa tvirtino «kapitalistinės atmos feros» demoralizuojančią įta ką sovietiniams kariams. Tas pavojus Sovietų vadovybei atrodė toks didelis, jog 1948 m. pradžioje Sovietų okupaci nį personalą nuo vietinių gy ventojų Rytinėje Vokietijoje visiškai izoliavo. Vis dėlto ne buvo galima sutrukdyti, kad daugelis karių ir karininkų ir toliau prisirinko sau informa cijų apie gyvenimą Vakaruo se.

— Amerikiečių delegatas apie kolchozus Lietuvoje. JAV delegacijos Jungtinėse Tauto se spaudos biuleteny Nr. 1.602, išleistame New Yorke, paskelb ta JAV atstovo Is. Lubino kalba, pasakyta 2 me komite te dėl Sovietų tiek pačioje Sov. Sąjungoje, tiek jos oku puotuose kraštuose įvykdyto žemės ūkio susovietinimo. Ką iš tikro reiškia žemės ūkio susovietinimas ir sukolektyvi nimas, mūsų tautiečiai patys gerai žino. Čia svarbu pažy mėti tai, kad ir JAV atstovas, kalbėdamas apie įvedimą kol chozų Lietuvoje, kuriais taip bolševikai giriasi, paskelbė visą tiesą kokia ji iš tikro yra. Mr. Lubinas aiškiai nurodė, kaip Lietuvos ūkininkai buvo suvaryti į kol. ūkius. Jei kas

šitokias vietas neina nei vai duokliai, nei geros dvasios, joks šventasis nepasirodys pasmerktose žemėje. Ir kad pro visus savo nyki us galvojimus jis neužmiršo to; kurio jis laukė grįžtant, dabar jis atsiminė, kaip vie ną šventą dieną jie sėdėjo paežeryje prie rugių lauko, ir jo sūnaitis, kuris buvo tada nedidelis mokiniukas, skaitė knygą, ir jo balsas pynėsi su javų šnarėjimu. Tenai rašė viena švedų pasakotoja, kaip nedora kaitra buvo užpuolusi Šventąją Žemę, ir ji naikino viską, ji net sėdėjo ant Trijų Karalių šulinio, ir todėl jis jau buvo sausas. Tačiau tie, kurie anoje knygoje vadina mi Išminčiais, atvyko ir į sa vo šulinį įpylė atgaivinantį ir išgelbstintį vandenį, ir kaitra bejęgė pasitraukė. — Taip, tai galejo būti kitais laikais, ir kitoje šalyje, tačiau šitai, kas palietė savo kvėpavimu mūsų žemę, yra stipriau už kaitrą ir marą, — galvojo senasis ūkininkas ir beviltiškai, visai pasidavęs, tarė:

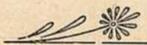
— Gal būt, tai yra Tavo malonė, Dieve, kad aš nebe regėsiu, kaip mūsų namai bus sunaikinti. — Bet, kai jis bu vo tai pasakęs savo dvasioje, jį apėmė toks liūdnumas ir toks gailestis šitų namų, ku rie jam reiškė viso krašto buitį, ir jis atkėlė galvą, kad jo akys galėtų paskutiniu atsi

O Nemune...

O, Nemune, tavęs pasilgo mūsų Pavargę akys ir liūdna širdis, Pavargę akys žvelgia Kauno pusėn, Širdis neranda tėviškės žvaigždės.

Po debesim ji mirga visą naktį, Po debesim ji gal mirgės ir lauks, Kol Dievo rykštė vargo žemę plakti Ir upės sielvarto tekėt paliaus.

O, Viešpatie, kam Tavo žvilgsniai budi Dangaus žvaigždynuose ir skruzdėlės takuos? Tavęs teprašom tik aguonos grūdo: Tėvynės žemės ir širdžių taikos.

atsisakydavo į juos eiti, tuos bolševikai išsiųsdavo į darbo stovyklas, o į kol. ūkius su varytieji buvo faktiškai pav versti darbo vergais. Tokie tai žemės ūkio «laimėjimai» buvo Lietuvoje ir pačioje Sov. Sąjungoje. Tikrovė yra visai kitokia, negu ją stengia si pavaizduoti bolševikų pro paganda ir jų agitatoriai.

— «Rytų ir Vakarų Prūsijos sritys pažymėtos Lietuvos vardu». Vokiečių laikraštyje «Ost West Kurier» Nr. 43/1953 idėtas vieno skaitytojo laiškas, kuriame nusiskundžia ma, kad «Vokiečių gyvulių globos draugijos» išleistame kalendoriuje (41 pusl.) atspausdintas žemėlapis, rodąs paukščių lėkimo kryptis, kur Rytų ir Vakarų Prūsijos sritys esančios pažymėtos «Lietu vos» vardu. Kalendoriaus «Tierschutzkalender 1953» leidė jas yra «Dt. Tierschutzband» Frankfurt/M Willemerstr. 24. Girdi, tasai kalendorius patek siąs į tūkstančių vokiečių mo kinių rankas. «Šitas žemėla pis neturi pakliūti į rankas vokiečių mokiniams», baimi nasi vokiečių laikraštis.

Tautų pasirodymas dainomis Gruodžio 7 d. 2 ir 4 val. po

pietų Carnegie Music Hall bu vo tradicinis Pittsburgo tautų pasirodymas su savo dainomis. Klausytojų buvo sakininkė daug. Programa — įvairi ir įdomi. Joje dalyvavo ir šv. Pranciškaus Akademijos mer gaičių chorelis su 2 lietuviško mis kalėdinės giesmelėmis, se sers M. Franceskos vadovau jamomis. Pagiedojo gražiai. Programoje dar dalyvavo su dainomis — giesmėmis (sa vo tautinėmis kalbomis) ško tai, velšai, slovakai, prancūzai, kinai, norvegai, vengrai, len kai, italai, slovėnai, graikai, amerikiečiai (angliškai), ne grai (negriškai viena Afrikos negrų kalba, bulgarai, serbai, ukrainiečiai, vokiečiai, airiai (airių kalba) ir rusai. Buvusieji galėjo pasidžiaug ti įvairių tautų dainomis-gies mėmis.

«Neries» Stipendijų Fondas

Du New Yorko lietuviai pre kybininkai: Dr. Juozas Kazickas ir Dr. Kęstutis Valiūnas, norėdami paremti mokslus einantį lietuvišką tremties jaunimą, įkuria

«NERIES» STIPENDIJŲ FONDA. Fondui globoti ir tvarkyt-

kad jų ūrabūžiai yra ilzi ir neregėto kirpimo, todėl jų žingsniai atrodo iškilmingi, nors jie dirba paprastus dar bus, ir tamsėjant kaskart, jis mato kaip ant jų galvų žvigu liuoja karališki vainikai. — Ir šita didybė jį išgąsdina ir nudžiugina taip labai, kad jis netenka sąmonės.

Bet kitą rytą jis pajunta, kad jo liga visiškai pasitraukė, ir jis valgo, kaip po sun kaus sveiko darbo, ir lengvai vaikšto. Skubėdamas eina jis į vieną ir į kitą tvartą ir vis us randa sočius: pilni užė džiai dobilų prikrauti arkliams, ir karvės ramiai kramto, avys dailiai gurkšnoja, ir šuo linksmai sukinėjasi prie šeimininko kojų. Ir, kai jis pas iėmęs pašventintą kreidą, nors pavėluotai norėjo sen u papročiu atžymėti duris Trijų Karalių varda — ant visų durų, nuo daržinės iki sekly čios, rado užrašytas tas tris raides, taip gražiai ir aiškiai, kad jos atrodė išaugusios drauge su medžiu ir neišnai kinamos.

Ir senasis ūkininkas iškėlė savo rankas į dangų:

— Jeigu Tu norėsi, Viešpa tie, — tarė jis, — Tu laikysi mane, — kaip nepajudinamą akmenį, uždėtą ant lobio du rų, ir jo nepalies kita ranka, kaip ta, kuriai Tu būsi sky rės valdyti mano tėvų namus.

Pakartotinis Liet. Enciklopedijos Redakcijos ir Leidėjo žodis.

Spaudoje pasirodė ištisa ei lė straipsnių Lietuvių Enciklo pedijos leidimo reikalu. Toks gausus ir greitas atsiliepi mas į šį didį sumanymą ir per trum pą laiką nemažą užsirašiusių jų skaičius suteikė Redakcijai ir Leidėjui didelio padrašini mo, nes sudomino šiuo leidi niu ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio plačiąją lietu vių visuomenę.

Tuose straipsniuose bei lai škuose Redakcijai ir Leidėjui iškeltieji sumanymai ir patari mai buvo priimti dėmesiu ir visapusiškai apsvarstyti.

Šiam didžiuliame Lietuvių Enciklopedijos leidimo darbu visuomet bus reikalingi bičiu liai, kurie savo bendradarbia vimu padės pastatyti šį kultū ros paminklą.

Vienas įsidėmėtinų Lietuvių Enciklopedijos Leidėjui pateikt ų reikalavimų — tai duoti ga rantiją, kad Lietuvių Enciklo pedijos leidimas bus tikrai iš tesėtas.

Normaliomis gyvenimo sąly gomis patikimiausia Lietuvių Enciklopedijos išleidimo ga rantija — tai pakankamo En ciklopedijos prenumeratorių skaičiaus išsiilaikymas per vi są leidimo laiką.

O jei kas sielojasi ir net at kalbinėja, jog neverta investuoti kapitalo į Lietuvių Enci klopedijos leidimą vien dėl to, kad jos leidimas gali būti dėl kurių nors negalimų numa

pakviesti: Anicetas Simutis, Dr. Vladas Viliamas ir Paulius Jurkus.

Fondo valdyba, susipažinu si su padėtimi ir savo sąskai ton įnešusi Dr. J. Kazicko ir Dr. K. Valiūno stipendijos fon dui skirtus pinigus, skiria ne gražinamą 1000 dolerių stipen diją 1953 metams ir skelbia šias sąlygas kandidatui pri imti:

1. Stipendija skiriama stu dijuojantiems, ar studijuosian tiems, humanistinius visuome ninius mokslus /ekonomiją, teisę, žurnalistiką, politinius mokslus, sociologiją, istoriją, geografiją, pedagogiką, filo sofiją/.

2. Į stipendiją gali kandi datuoti ne tik JAV, bet ir ki tų kraštų lietuviai tremtiniai studentai, kurie yra ne vy resni kaip 30 metų, baigę gim naziją arba «high School», duodančią teisę studijuoti aukštuosius mokslus. Stipen dija duodama ir tiems, kurie rašo baigiamuosius magistro ar doktorato mokslinius dar bus.

3. Šiaurės Amerikos kraš tuose /JAV ir Kanadoje/ ski riamą 1953 m. 1000 dol. stipen diją, kituose kraštuose tik pu sé arba dviem studentam po 500 dol. vieneriem metam.

4. Norintieji gauti stipendi ją, užpildo anketa, gaunamą iš «Neries» Stipendijų Fondo.

5. Užpildytas anketas įteik ti /ar paštu atsiųsti/ Fondo Pirmininkui iki vasario 15 d., stipendijų rezultatai praneša mi kovo 1 d.

«Neries» Stipendijų Fondo adresas: A. Simutis, Consula te General of Lithuania, 41 West 82 nd St., New York 24, N. Y.

A. Simutis, «Neries» Fondo Pirmininkas P. Jurkus, Fondo Sekretorius Dr. V. Viliams, Fondo Išdininkas

tyti priežasčių sukliudytas, tai toks sielojimas neturi rimto pagrindo. Ką mes investuosi me į dvasinį lobyną, paliks amžiams. Kas bus kultūros sri tyje nuveikta, turės savo rei kšmę ateičiai, o nedarant nie ko — liks tik tuštuma ir vel tui sugaištas laikas.

Todėl ir Lietuvių Enciklo pedijos Redakcija ir Leidėjas laiko, kad lietuvių investuotas kapitalas į savąją Enciklope diją ar panašų kultūrinį darbą, yra investuojamas į pastoviau sią ir nekintamiausią vertybę, apsaugotą ateičiai nuo viso kiausiu sukretimų ir netikėti numų.

Antras spaudoje pareikštas pageidavimas leisti tik litua nistinę, o ne bendrąją Lietu vių Enciklopediją, yra nepri imtinas dėl jos išleidimo bran gumo.

Todėl Lietuvių Enciklopedi jos Redakcija ir Leidėjas, ap svarstę visų pareikštas mintis ir spaudoje iškeltus sumany mus bei Liet. Enciklopedijos leidimo galimumus turi garbės dar kartą pareikšti viso pasau lio lietuvių visuomenei, kad su sirinkus pakaukamam prenu meratorių skaičiui, yra nutarta leisti bendrojo pobūdžio Lietu vių Enciklopediją ne daugiau 20 tomu apimties, po 600-640 puslapių kiekviename tome. To kia enciklopedija bus išleista neilgiau kaip per 6 metus. Ben drojo pobūdžio enciklopedi nės žinios joje bus patiekiam os suglaustai, o lituanisti niai dalykai bus aprašomi ga limai-pilniau ir išsamiau. To dėl jį pilnai patenkins litua tuanistų reikalavimus.

Lietuvių Enciklopedijos Re dakcija ir Leidėjas iš anksto prašo visų tų, kurie savo sam protavimus, sumanymus ar nuotaukas viešai reikš spau doje, kad tai darytų, remda miesi čia pareikštais faktais. Operavimas nerealiais faktais ir darymas netikrų prielaid ų klaidina visuomenę ir duoda jai sugesusių daryti nepalan kias išvadas Liet. Enciklopedi jos išleidimui.

Enciklopedijos leidimo dar bui pagreitinti ir redakcijos pajėgom sustiprinti, Vyr. Re daktoriui pasiūlius, Leidėjas dar pakvietė į Redakcijos Ko lektyvą dr. Juozą Girnių, ku ris maloniai sutiko redakcijo je dirbti.

Be to, džiugu pranešti vi suomenei, kad Lietuvių Enci klopedijos leidimo darbe Lei dėjuo talkininkaus ir Ameri kos Lietuvių Bendruomenė. Šiuo reikalu yra susitarta su Amerikos Lietuvių Bendruo menės Laik. Organizaciniu Komitetu. O Amerikos Lietu vių Tarybos suvažiavime New Yorke 1952 m. buvo priimta rezoliucija, išreiškianti prita rimą L. Enciklopedijos išleidi mui. Be to, ir Liēt. Rašytojų Draugijos 1952 m. suvažiavi me Čikagoje buvo nutarta remti bendrosios Liet. Enci klopedijos leidimą.

Paskutiniojo Enciklopedijos tomo pabaigoje bus skiriama apie 100 puslapių visų jos pre numeratorių trumpoms biogra fijoms, nes jie yra tikrieji šio didžiojo mūsų tautos kultūros paminklo statytojai.

Lietuvių Enciklopedijos var du:

Prof. Vaclovas Biržiška Vyr. Redaktorius Juozas Kapočius Leidėjas.

Uždaromi lietuvių namai Argentinoje.

1936 metų Lietuvos Nepriklausomybės Pamėnėjimodieną Lietuvos ministerio p. Jono Aukštuolio pasiūlymu buvo nutarta uždaryti Lietuvių Namus Senosios Lietuvių Namų Tarybos pasirašyto kontrakto terminas baigėsi 1936 metų pabaigoje. Reikėjo tartis su organizacijos valdyba iš kurios buvo išnuomotos patalpos. Pranešę apie reikalą, jie greitai sušaukė savo valdybos posėdį ir pakvietė Lietuvių Namų Tarybą į šį posėdį. Nuvykome penki asmenys, t. y. Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas: Bronius Hincas, Juozas Nakutis, Kazys Kliuga, Antanas Čekanauskas ir aš. Jų posėdis vyko to paties namo antrajame aukšte. Pirmąjį aukštą buvo išnuomavus Lietuvių Namų Taryba. Rado me apie dvidešimt asmenų. Pirmininkas Ispanų Banko Valdytojas mus supažindino su visais kitais. Pasisakius kurio reikalu atvykome, pradėjau kalbėti. Pradėjau pasakoti, kad mūsų organizaciją vėkimas labai susilpnėjo, finansų stoka mus atvedė pas jus derėtis, kad kompromiso keliu, galima būtų prieiti prie susitarimo ir panaikinti šį kontraktą. Be to, kontrakte yra viena klausula, kuri mums finansiniai labai apunkina. To ji klausula mums nepavelyja saliono išnomuoti kitų tautybių žmonėms. Reikalaujama, kad salioną eksplotuotų tik lietuviai.

Jų, matyt, buvo išanksto nutarta, ką jie privalo mums lietuviams atsakyti. Pirmininkas išdidžiai atsirėmė į kėdę, vienodai, kaip ir bankininkas, kada kalba į asmenį, kurio vekselio terminas jau baigiasi, o pastarasis neturi pinigų išmokėti, pradėjo kalbėti į mus:

— Jūs vieną dalyką užmiršote, kad kontraktas yra kontraktas. Jį reikia pildyti. Jūs negalite apleisti saliono be šių metų pabaigos.

— O jeigu mes neturime pinigų? — perkirtau jį. — Taip pat privalote atsiminti kad saliono kaina yra užtektinai aukšta.

— Jūs galvojate, kad mes esame kvaili, — kalbėjo pirmininkas. Visai užmiršote, kad šio kontrakto garantiją pasirašė Lietuvos Pasiuntinys. Jeigu jūs ir apleistumėte pataipus, mums privalės mokėti.

— Ir jūsų moralė pavelytų jums eiti prašyti ir Lietuvos Pasiuntinys pinigų kad salionas tuščias ir jūsų rankose? — paklausiau.

— Kontraktas yra kontraktas, — atsakė. Be to, aš norėčiau paklausti kitų nuomonės.

— Mes, lietuviai, iš viso nesame megėjai kalbėti ir remtis teisiniais pagrindais. Atėjome pas jus ieškoti kompromisinio susitarimo. Į pagrindą dedame moralinius dėsnius, bet, kiek atrodo, jūs norite kalbėti teisiniais pagrindais. Norėčiau jums priminti, kad jeigu mes eisime teisiniais keliais, jūs pralaimėsite. Šį kontraktą pasirašė senoji Lietuvių Namų Taryba. Garantija buvo pasirašyta, kada Lietuvos Ministeriu buvo kitas asmuo o ne dabartinis. Išivaizduokite, kad nuo šio mėnesio mes jums nieko nemokame, o pataipus turime užėmę. Jūs mums iškeliate bylą. Byla tęsiasi 7-8 mėnesius. Visas nubaudimas bus, kad mums įsakys apleisti salioną. Pasiuntinys, paprastai yra moralinis laidas, o ne materijalė garantija. Kuri policija ir kuris

teismas kreips dėmesį į jus, jeigu jūs pasirodysite su skundu prieš Pasiuntinys, kuri turi eksteritorialines teises ir yra neliečiama. Be to, visiškai yra nelogiška, kad norėtumėte nuomos, kada nuomininkų nėra. Garantija yra ta da, kada nuomininkai gyvena ir nemoka, o mes jums mokėjome punktualiai. Be to, privaletumėte atsizvelgti, kad šis salionas jau kelinti metai yra lietuvių nuomuojamas.

— Gerai, — nukirto mano kalbą pirmininkas. — Jūsų argumentacija yra labai graži, bet mes privalome ši reikalą gerai apsvarstyti. Greitai pranešime mūsų nutarimą Galiu jums tiek pasakyti, kad nuo šios dienos galite ir ne lietuviams salioną išnuomuoti.

Atsisveikinę su visais, apleidome posėdį.

— Bet tu, Vladai, labai vykusiai argumentavai, — kalbėjo Hincas. — Tu jiems pravėrei akis apie Pasiuntinys.

— Aš netikiu, kad jis būtų to nežinojęs, — atsakiau. — Jis yra bankininkas ir gerai žino, kieno garantija kiek praktiki nės vertės turi. Jis manė, kad mes nežinome. Iš pradžių jis buvo linkęs kalbėti grasinančiai ir be nuolaidų. Atrodo, kad mūsų išėjimo apgailėstauja ir dabar yra linkę daryti mums didelių nuolaidų.

Po kelių dienų jie mums pranešė, kad atvykumėm tartis Paskutiniame susitarime dalyvavo p. p. Bronius Hincas, Juozas Nakutis ir Kazys Kliuga. Jie man pasakojo, kad kalbėjo labai švelniai ir draugiškai. Prašė tik, kad pora mėnesių, t. y. balandžio ir gegužės mėnesiai dar pabūtume Lietuvių Namuose. Mūsų šikliai su šiomis sąlygomis sutiko. Vėliau susitikau kun. Juozą Janilionį, kuris man pareiškė:

— Vadinasi užsidarė vienintelė lietuvių įstaiga, į kurią be gėdos buvo galima atvesti padoresnis žmogus.

— Visi atsakė, kad mes negalime saliono apleisti.

Taip, — atsakiau, visiškai pritardamas jo žodžiams.

Prieš pat uždaranč Lietuvos Namus, nuvažiavau į Lietuvos Pasiuntinys. Dar buvo nesutvarkytų reikalų Mat, kada steigėme kan Juozo Tumo Vaižganto vardo mokyklą, trūko suolų. Tiek Lietuvių Namų Taryba, tiek Pasiuntinys pavėdė man sutvarkyti suolų trūkumo klausimą. Užsakiau 11 suolų San Carlos mokykloje. Ustato neprashė. Aš ten paaiškinau, kad padirbtus suolus nuvežtų į mokyklą, o pinigų ateitų ieškoti į Lietuvių Namus. Baldus jie greitai mums padirbo, bet mes virš metų laiko už juos pinigų nesūmome kėjome.

— Kodėl jūs rūpinatės, jeigu jie nesirūpina? — paklausė min. J. Aukštuolis.

San Carlos mokykla, geriau pasakius, yra vienuolynas, — atsakiau. — Tame vienuolynas yra visokių rūšių dirbtuvių. Aš tikiu kad vienuoliai galvoja, kad mokyklos steigėjai negali būti suktūs žmonės, todėl ir neina ieškoti pinigų. Jie greičiausiai galvoja, kad mūsų ekonominė padėtis yra labai kritiška ir kad mes neįstengiamė apsimokėti.

— Bet šiuo laiku nėra pinigų, — atsakė.

Ir metų bėgyje negalima buvo surasti pinigų apmokėti 11 suolų? — paklausiau.

— Ir ką aš dabar privalau daryti, jei nėra pinigų? — dar vis ginčijosi.

— Juk pereinamais met. su-

taupėme 12.000,00 pezų, o dabar vis girdime, kad nėra pinigų. Aš moraliai jaučiuos atsakingas už tuos suolus. Nejaugi jūs norite, kad aš atsiiktiniai gatvėje susitikęs tuos vienuolius, turėčiau bėgti į antrą gatvės pusę?

Jeigu sakau, reikėtų tikėti. Reikalas susitvarkys, — itiki nėjo mane min. J. Aukštuolis.

— Aš noriu, kad, šis reikalas susitvarkytų dabar. Jeigu šiuos suolus būtų dirbę žydų dirbtuvėlės, suolai būtų buvę momentaliai apmokėti. Jeigu atsisakote mokėti, aš būsiu priverstas rašyti laišką Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijai ir tenai prašyti pinigų.

— Nejaugi griebtumėtės šio kraštutimumo? — paklausė.

— Jeigu tik mane priversite, — atsakiau.

— Nėra reikalo dėl tuos suolų mums pyktis, atsakė J. Aukštuolis. — Skola padaryta ir ją privalome apmokėti. Aš jums duosiu savo asmeniškų pinigų, vėliau atsiskaitysiu iš Lietuvos Namų biudžeto.

Gavęs pinigus, nuvažiavau į vienuolyną. Mane sutiko malonus vienuolis, matyt, vienuolyno darbų administratorius. Manes jau nebepažino. Patyręs mano apsilankymo tikslą, pirmiausiai mane apvedžiojo po visas vienuolyno dirbtuves. Norėdamas pateisinti skolos suvėlavimą, kiek išmanydamas, melavau vienuoliui. Norėjau itikinti jį, kad organizacijoje būna apsilaidimo, užmiršimo, bet jokių būdu šiuo atveju nebūta blogos valios. Prikaišiojau ir aš, kodėl vienuoliai neatsiuntė žmogaus į Lietuvos Namus, kuriam būtume sumokėję.

— Mano sunau, — kalbejo vienuolis, — per daug sielojiesi. Tegul Dievas lydi jus visuose jūsų žingsniuose. Vienuolynas nėra komercinė įstaiga. Jeigu mokykla ir neišgalėtų apmokėti, vienuolynas galėtų tik pasidžiaugti, kad mes savo darbo vaisiais prisidėjome prie kilnaus tikslo, t. y. mokyklos parėmimo.

— Lietuvių tauta, — pradėjau ir aš aiškinti, — beveik išimtinai yra katalikų tikybos, bet aš asmeniškai mažai suprantu apie vienuolynus, viena suprantu, kad vienuoliai negali nei akmens, nei plytos valgyti. Tokiu būdu, aš asmeniškai negaliu prileisti tos minties, kad vienuolynas užsakę darbus, vėliau nemokėtume.

— Mano sunau! Manau, kad jūsų apsilankymas nebus paskutinis. Tikiuos, kad mūsų neužmiršite ir ateityje.

— Ne, tikrai neužmiršiu, — atsakiau.

Vladas Veselauskas.

JAU LAIKAS ATNAUJINTI 1953 METAMS «Mūsų Lietuvos» prenumeratą. Laikraščio likimas yra skaitytojų rankose.

SKAITYK IR PLATINK «MŪSŲ LIETUVĄ»

Ona Sadauskaitė

Su Saule

Sugrįžk su saule auksinį rytą,
Audros sparnais atlėk,
Kad sieloj gėlės taip greit nevystų,
Jų laimei - grįžk, skubėk!

Gėlėtos lankos po mūsų kojom
Liūliuos, myluos, svaigins.
Atrasim žemėj mes mažą rojų,
Kurs mus priglaus, priims.

Sieloje džiaugsmas, it plaštakėlė,
Dėkot tau nepaliaus,
Kad tu pažadina, prikelei
Naujais keliais keliaut.

IŠVIJO...

TAUTIEČIAI

Sparenkoline, Švedijoje, Emil Elnvall, nutarė išvyti pelę, kuri buvo įlindusi po automobilio apmušimu. Pripildė automobilį acetileno gazo, padarė sprogimą, kuris užmetė automobilio viršų ant dviejų aukštų namo, sudaužė 300 langų ir sužeidė šešis žmones.

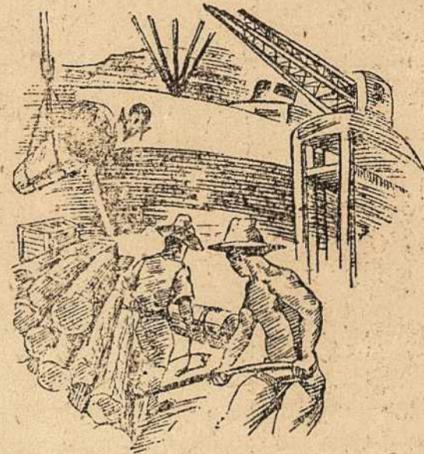
Norintieji, Santos kurorte praleisti trumpesnę ar ilgesnę laiką, prašome apsisistoti pas STEPONAIČIUS. Čia galima pigesne kaina gauti kambarius ir pagal lietuvišką skonį pritaikytą maistą.

Adresas: José Menino, g-vė Godo Fredofraga, 173 nr. Bondes: 2, 3, 14, 22, 32.

Lietuvių Menininkų Klubas 1953 m. vasario 7 d. 20 val. Sociedade Paulista de Ginastica salėje, rua Couto Magalhães 280, ruošia

VAKARA

Meninėje programoje dalyvaus kolonijos solistai, baletui vadovaus Valst. Teatro balerina Rūta Bagdonaitė ir t. t. Po programos šokiai ligi 4 val. ryto, grojant puikiam orkestrui. Pakvietimus bei numerius staliukams galima įsigyti «Mūsų Lietuvos» Redakcijoje, pas J. Farpavičių, Av. São João, 233, K. Ambrazevičių, M. Vinkšnaitienę, K. Pažeraitę, Stankevičius ir Vyto restorane.

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110
Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

Metalų Išdirbinių «Industria Strazdas»

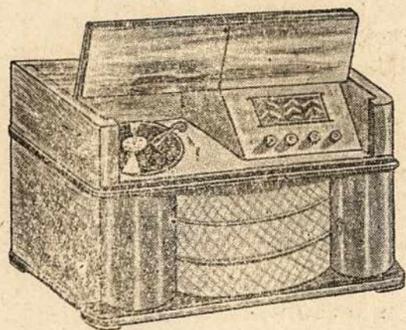
atlieka įvairius geležies bei metalo išdirbinius, kaip šaltkalvystės, galvanizavimo ugnimi, liejimas, varžtų bei kablų dėkalkoms eternitui ir brazilitui.

Fabrikas: Rua Feliciano Bicudo, 28 - Skersgatvis iš Rua Ibitirama V. Prudente.

Raštinė: Rua do Carmo, 138 - 3.º S/306 - Fone 33-3865
São Paulo

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis.
Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Industria e Comercio de Calçados

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims,
panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVA»

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salas 306 - 310
(Senoji rua do Carmo ir kampas P.ça Clovis Bevilacqua)
São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recaudos) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

UM RECANTO PARA VOCÊ nas lindas praças do Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

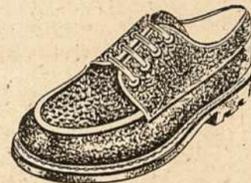
Santo Amaro apylinkėje - nustabaus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 klm. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliotinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Šiokiadieniais iki 17 val. Sekamdieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.

CAJAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidiniams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienasbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S ã O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJOS

VĒL LAIMĖJO JURGIS GLIAUDA

Dienraščio «Draugas» paskelbtame romano konkurse 1000 dolerių premija laimėjo rašytojas Jurgis Gliuda už romaną «Ora pro nobis». Tuo savo romanu Gliuda nustebino ne tik konkurso komisiją, bet ir lietuvių visuomenę. Tik pereinamais metais jis laimėjo tą patį premiją už romaną «Namai ant smelio», o šiemet vėl jis laureatas. Tai yra didelis laimėjimas ne tik autoriaus, bet ir lietuvių visuomenės, nes jis apdovanojo mus rinktine psichologine knyga iš bolševikmečio Lietuvoje.

PONAS DAUGANORIS MOKOJE

Ši komedija, Lituanistikos kursų vadovo mok. Stasio Kubiliūno pereinamais metais pasta tyta Viloje Anastazijoje, susilaukė didelio pasisekimo. To dėl Lietuvių Sąjunga Brazilijoje pakvietė St. Kubiliūną tą veikalą parodyti ir Mokai, kuris ir buvo š. m. sausio 10 d. suvaidintas. Vaidico pats Stasys Kubiliūnas ir MBB-liu scenos mėgėjai. Kubiliūnas atliko svarbiausią pono Dauganorio rolę. Tai sunki rolė, kurią, tegali atlikti tikras artistas. Kubiliūnas publikos ne apvydė. Jis nevaidino, — jis scenoje buvo tikras ponas Dauganoris, su visais šykštuo lio psichikos pasireiškimais.

Stasio Kubiliūno vadovaujama mas scenos mėgėjų būrelis buvo gerai paruoštas. Visi vaidino su noru ir entuziazmu. Vilos Anastazijos jauni mas nesnaudžia. Kraudami akmenį po akmenio, jie prisidėjo prie Lietuvos laisvės rūmų statybos. Šioje komedijoje gražiai pasirodė šie artistai — mėgėjai: Juozas Valutis — Dauganorio sūnaus Zigmo rolė, Gražina Kazlauskaitė — dukters Onos, Eugenija Kubiliūnienė — senmergės Sofijos Žemulytės, Stasė Žarkauskaitė — senmergės giminaitės, St. Zymantas — Igno Teišučio, Juozas Maziliauskas — žydo Ksavera Adulytė — tarnaitės, ir Vanda Ambraziūnaitė — Žemulyčių tarnaitės rolėse Sufferavo Algimantas Krupelis. Komedija visiems patiko.

J. V-tė

NAUJAS LIETUVIŠKOS ŠEIMOS ŽIDINYS.

Praėjusį šeštadienį Vila Zelinos bažnyčioje sukūrė šeimos židinį Antanas Jušinskas su Julija Valdžiūte. Kadangi

abudu jaunieji yra Liet. Kat. Bendruomenės choristai, tai šliūbo metu giedojo Bendruomenės choras. Bažnyčia buvo gražiai gėlėmis išpuosta. Sotais buvo Albina ir Petras Zambulionai. Šaunios ir linksmos vaišės buvo suruoštos jaunosios namuose, kurių metu nuolat skambėjo lietuviškos dainos. Daug laimės jauniems naujame gyvenimo kelyje.

— Ši šeštadienį bus šliūbai: šv. Antano bažnyčioje Prano Vaičiūno su Eugenija Baltrušaitė, Vila Zelinoje Hugo Pio vesan su Terese Tamašauskaitė.

Užsakai eina: Domo Valento su Viadislava Masicz, Vytauto Vosylius su Vanda Urbanavičiūte.

— Sausio mėn. 5 d. kun. V. Valevičius palydėtas, savo prietelių iš Santos uosto laivu išvyko Amerikon. Kun. V. Valevičius Brazilijoje išbuvo apie trejus metus. Daug padėjo ir buvo dvasios vadas Liet. Kat. Moterų Draugijos ir Liet. Kat. Vyrų šv. Juozupo Brolijos.

— Sausio mėn. 13 d. lėktuvu išskrido Kanadon Petras Brasas. Brazilijon atvyko iš tremties prieš penkerius metus. Aktyviai dalyvavo lietuviškame veikime. Visą laiką buvo Liet. Kat. bendruomenės choro choristas, geras artistas, Kult ir Šavivalpos Bendruomenės «Lituania» narys, uoliai dalyvavo Tautos Fondo lėšų sukėlimo vajuje. Kieto, žemaietiško, nesvyruojančio nusistatymo vyras. Apsistos Hamiltonė pas savo giminaičius. «Mūsų Lietuva» savo bičiuliui ir rėmėjui linki sėkmingai įsikurti naujame krašte, o iš ten atėjus Lietuvos išsilaisvinimo valandai, grįžti į numylėtą žemaičių žemę.

— Sausio m. 10 d. Mokoje mirė Marija Kaminskienė 72 m. amžiaus. Vėlionė yra kilusi iš Linkmenų parapijos.

SUSIRINKIMAI.

Sausio m. 18 d., ateinantį sekmadienį, po 8:30 val. mišių, Vila Zelinoje L.K. Moksleivių Ateitininkų susirinkimas.

Ši pat sekmadienį 4 val. po piet šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos narių susirinkimas.

— Magilų šeima kviečia į metines egzėkvijas už A. A. Izidoriaus Magilos, Juozo Juzėno ir Ievos Magilienės, sausio mėn. 23 d. 7 val. Vila Zelinos bažnyčioje.

SUKŪRĖ ŠEIMOS ŽIDINĮ.

Žymaus Lietuvoje bažnyčių statytojo Inž. Romano Steikūno sūnus Stepas susituokė su Savanorio kūrėjo Klemenso Bernotavičiaus dukra Gėne. Jungtuvės įvyko Gruodžio 13 dieną. Matris do S. Coração de Jesus bažnyčioje ir po to iškilmingos vaišės jauniosios svainio visuomenininko Jono Saurusaičio bute. Vestuvėna buvo sukviesta visa Rio Lietuvių kolonija. Jaunuosius sveikinti ir jiems laimės linkėti sugužėjo apšėiai. Nuotaikinga muzika ir lietuviškos dainos skambėjo Ponų Saurusaičių bute per ištisas dvi dienas iki gerų pirmadienio paryčių. Lai mingi jaunavedžiai pabendra vė su svečiais iki šeštadienio pusiaunakčio, atsiveikino ir išvyko ignoruojama kryptimi «medaus mėnesį» pravažinėti.

Gaila Inž. Steikūnas taip svarbiame jo gyvenime įvykyje — pirmojo sūnaus vestuvėse, dėl ligos, dalyvauti negalėjo. Linkimė greit pasveikti ir antrojo sūnaus vestuvėse dalyvauti prisidedant savo taip malonių gyvu jumoru.

Ponas Bernotavičius džiaugiasi išleidęs savo priešpaskutinįją dukterį, ačiu Dievui jau ketvirtą iš penkių, už Dainavičio. Jis turi gražių vilčių, kad ir jauniausioji Vėrutė, be siurošianti mokytojos profesijai Sta Dorothea Colegio, teks Dainavičiui, nes mūsų pažioba Vyta, apie ją besisukdamas stipriai sparnu rėžia...

Tenka pažymėti, kad jaunieji Steikūnai daoną pelnosi ne kaip paprasti darbininkai, bet kaip specialistai. Jis dirba vienoj žymioj importo firmoj kaip mediciniškų Rentgeno ir kit. aparatų, monteris, o ji kaip mažosios meno scenos šokėja. Gerai uždirbdami, tuos jaunavedžiu įsikūrimo vargus greit nugalėjo susirasdami gerą butą ir jį apstatydami puikiais baldais.

Linkime sėkmės, skaitlingos šeimos ir laimės.

Dainavietis.

MINISTERIS MEIERIS PAS PREZIDENTĄ

Nauju Metu 1 diena, 15 val. Respublikos Prezidentas Getulio Vargas priėmė Lietuvos Įgaliotą Ministerį Dr. Meierį Catete Rūmuose.

VIZITAS BRAZILIJOS KANCLERIUI

Grįžusi iš Jungtinių Valstijų Brazilijos Užsienių Reikalų ministerį João Neves da

Vytautas Trubas, 6 mėn. amžiaus, kuris 1953 m. sausio 18 d. bus krikštinnamas. Vytauto tėvai Kazys ir Anelė Trubai — pavyzdingi lietuviai dalyvavę Vyčių chore. Krikšto tėvais sutiko būti Vincas ir Kazė Zivanauskai.

Fonturą Lietuvos Įgaliotas ministeris Dr. Meieris vizitavo Itamarati rūmuose 1952 m. gruodžio mėn. 31 d.

SVEIKINIMAI

Lietuvos atstovas Brazilijoje ministeris Meieris Kalėdų švenčių ir Naujų Metų progą gavo daug sveikinimų, iš kurių pažymėtini: Nicaragua respublikos prezidento A. Somoza, Diplomatiijos šefo min. Lozoračio. Įgalioto ministerio Pietų Amerikai Dr. K. Grau-

žinio, Austrijos ambasadoriaus Attems, Vokietijos ambasadoriaus Kimitsuka. Imperatoriškos Etiopijos atstovo Begaschet, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados, Brazilijos Krašto Apsaugos ministerio, São Paulo vyriausybės Cere monialo Šefo Franchini Neto, P.L.B. Vokietijos Krašto Valdžybos, Brazilijos Confederação Nacional do Comércio prezidento Machado Neto ir daug kitų asmenu. Telegramomis sveikino iš São Paulo kun. Kazys Miliauskas ir p. Remenčius.

— Lietuvos Pasiuntinybė Rio de Janeire praneša tautiečių žiniui, kad yra pakeistos Pasiuntinybės raštinės darbo valandos. Nuo sausio mėnesio ligi kit to pranešimo raštinė atidaryta kasdien nuo 11,30 ligi 14,00 val. be šeštadienų ir šventadienių.

PARDUODAMAS

automobilis pilnoj tvarkoj su keturiom durim, labai gražus ir nebrangia kaina. Av. Zelina, 567 Vila Zelina, São Paulo.

PARDUODAMAS SKLYPAS

Vila Zelinoj. Rua 12. 80 met. nuo Praça São José. Smulkesnių informacijų rua Rodovalho da Fonceca, 172, Autobusu iš Praça Clóvis Bevelaque Alto do Pary nr. 130 via Bresser.

Registrado no C.R.C. sob o n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contratos na Junta Comercial	Balanços
Distratos na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escrias Fiscais	Seguros de Fogo e
Escrias Comerciais	Seguros de accidentes

* HORÁRIO das 8 às 19 horas.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinską Ltda.

BALDŲ SANDĖLIS.
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas!

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C — VILA ALPINA

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINGUS ARBA ISSIMOKĖJIMU!

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos